

Ryszard Dąbrowski

Akcja ratunkowa w placówce oświatowej

Przegląd Naukowo-Metodyczny. Edukacja dla Bezpieczeństwa nr 3, 150-151

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Ryszard DĄBROWSKI

Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa z siedzibą w Poznaniu

AKCJA RATUNKOWA W PLACÓWCE OŚWIATOWEJ

Pojęcie obrony cywilnej kojarzy się bardzo mgliście zwykłemu obywatelowi. A w czasach dzisiejszych problem ten jeszcze bardziej oddalił się w związku z realiami współczesnego życia naszego narodu. Na co dzień nie zdajemy sobie sprawy z ważności tego zagadnienia, a tym bardziej z ważności zadań jakie są stawiane obronie cywilnej – działalności szkoleniowej, planistycznej oraz upowszechniającej w zakresie problematyki obrony cywilnej i powszechnej samoobrony ludności. Organy, które realizują zadania obrony cywilnej mają niezwykle ważne i odpowiedzialne zadania. Do nich można zaliczyć m.in. ochronę ludności, zakładów pracy i urzędów użyteczności publicznej, dóbr kultury, ratowanie i udzielanie pomocy poszkodowanym w czasie wojny i pokoju oraz współdziałanie w zwalczaniu klęsk żywiołowych.

Zadania powyższe realizowane są poprzez ćwiczenia i treningi. Organizowanie i koordynowanie prowadzenia szkoleń oraz ćwiczeń obrony cywilnej należy do zakresu działań szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (dużych miast). W przypadku dużego miasta (np. Poznań) odpowiedzialnym w tym zakresie jest Prezydent (Zastępca Prezydenta), a bezpośrednim wykonawcą – dyrektor Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa.

Szkolenie w zakresie obrony cywilnej prowadzi się w celu przygotowania organów i formacji obrony cywilnej do realizacji zadań obrony cywilnej.

Dyrektor kierujący Wydziałem Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa planuje na dany rok ilość ćwiczeń i szkoleń. Problematyka ćwiczeń dotyczy przede wszystkim zakładów pracy i instytucji. Natomiast szkoleniem obejmuje się członków Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa oraz kierownictwo i pracowników zakładów pracy i instytucji odpowiedzialnych za problematykę obrony cywilnej.

Zajmijmy się samymi ćwiczeniami. Jest to ważny element, z punktu widzenia przygotowania samych zakładów i instytucji oraz ich formacji obrony cywilnej w zakresie działania praktycznego mającego na celu ochronę pracowników zakładu, ratowanie i udzielanie niezbędnej pomocy poszkodowanym, a w dalszej kolejności ratowania mienia zakładu. Praktycznie Wydział Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa, jak wykazała praktyka, planuje i organizuje rocznie dwa ćwiczenia realizowane na terenie zakładów pracy lub instytucji znajdujących się na terenie miasta. Zgodnie z planem kalendarzowym pracy wydziału ćwiczenia są planowane i realizowane w miesiącach – maju i wrześniu. Jako zasadę można przyjąć, że w maju planuje się ćwiczenie w jednej ze szkół miasta. Natomiast jesienią – we wrześniu - organizuje się ćwiczenie zgrywające organy kierujące obroną cywilną w zakładzie, formacje obrony cywilnej oraz załogę. Ze względu na dużą ilość szkół w mieście ćwiczenie pokazowe obejmujące jedną ze szkół winno być organizowane corocznie. Ponadto udział w nim winni brać – dyrekcja i stan osobowy szkoły oraz formacje obrony cywilnej istniejące w danej szkole a także jako obserwatorzy, oprócz miejskich służb komunalnych, Policji i Państwowej Straży Pożarnej, również dyrektorzy wszystkich szkół miejskich.

Przygotowanie i przeprowadzenie ćwiczenia poprzedza zawsze wydanie Zarządzenia Prezydenta miasta jako Szefa Obrony Cywilnej Miasta. W nim określa się szkołę przewidzianą do przeprowadzenia ćwiczenia pokazowego. Ponadto określa się główne cele szkoleniowe, prezentację działania dyrekcji placówki, głównych wykonawców zagadnień szkoleniowych oraz odpowiedzialnych za jego przygotowanie. W przygotowaniu przedsięwzięcia biorą udział przedstawiciele – Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa (jako główni wykonawcy), Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Miejskiej, Pogotowia Ratunkowego, Zarządu Dróg Miejskich, służb komunalnych miasta (w miarę potrzeb) oraz przedstawiciel placówki oświatowej.

Po opracowaniu założenia głównego do ćwiczenia Wydział Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa organizuje Rekonesans rejonu ćwiczenia, w którym biorą udział wymienieni powyżej przedstawiciele instytucji i służb. Uzgadnia się tam przebieg ćwiczenia ze szczególnym uwzględnieniem szczegółów dotyczących osiągnięcia celów szkoleniowych takich jak zgrzywanie współdziałania służb ratowniczych miasta, działania dyrekcji szkoły w wypadku powstania na jej terenie nadzwyczajnego zagrożenia, przede wszystkim zaś pokazania uczestniczącym w ćwiczeniu dyrektorom szkół problemów z jakimi mogą zetknąć w przypadku prowadzenia ewakuacji macierzystej placówki. W rekonesansie mogą brać również udział istniejące w szkole formacje obrony cywilnej (np. drużyna sanitarna, samodzielna drużyna ratownictwa ogólnego itp.), które będą działać wraz ze służbami ratowniczymi miasta w czasie prowadzenia ewakuacji stanu osobowego szkoły.

W ćwiczeniu powinien brać również udział Zespół ds. wniosków i doświadczeń wpływających z jego przebiegu.

Przebiegiem ćwiczenia kieruje dyrektor placówki oświatowej. Jednak z chwilą przybycia na plac ćwiczeń Państwowej Straży Pożarnej kierownictwo przejmuje dowodzący strażą funkcjonariusz. W tym przypadku podlegają mu wszystkie siły ratownicze biorące udział w akcji ratowniczej. Zakończenie ćwiczenia winno zawsze kończyć się omówieniem przebiegu ćwiczenia oraz jego podsumowaniem. Każdorazowo przebieg ćwiczenia omawiają przedstawiciele sił ratowniczych miasta biorących w nim udział. Natomiast podsumowania jego przebiegu dokonuje Prezydent Miasta lub upoważniony przez niego Zastępca Prezydenta. Na zakończenie Prezydent może przedstawić i omówić wnioski z przebiegu ćwiczenia przygotowane przez Zespół ds. wniosków i doświadczeń.